

havns 6te Valgfreds (Hindenburg), at jeg tror, han tager feil, naar han mener, at dette Lovforslag hos Bedkommende skulde fremkalde en Slappelse i deres Sver efter at kunne underholde sig selv. Det ærede Medlem er utvivlsomt en stor Jurist, men jeg tror ikke, at han er en nær saa stor Psykolog eller Sjælelænder. Det forekommer mig, at det kun røber lidet Kjendskab til den menneskelige Natur, naar man ikke kan indse, at saalænge det er haabløst at tænke paa at opnaa Noget, slappes Kræfterne i Kampen for at opnaa det; men, viis os Haabet, saa tilfødes netop Kræfterne. Det er det — lad mig sige det netop ved denne Leilighed — der drager Hundredetusinder af Arbeidere fra Europa over til Amerika; det er, fordi de her ere Intet. Foran dem ligger et Belte, en Hede maasse, af Anstrengelser, Anspændelser, Sild og Svød, som europæiske Arbeidere ikke kjende meget til, men hinsides dette Døffersernes og Anstrengelses Belte vinker dem det grønne Palmeland med Frihed, dens Forhaabninger og Velvære. Det er Udsigten til at opnaa dette, til at blive frie Mænd, til at blive sin egen Arbeidsgiver, det er dette Syn, som vinker dem fremad og giver dem Kraft netop til at arbejde sig igjennem Anstrengelserne for at naa det Maal, som de skimte i det Fjerne. De Herrer paa denne Side af Salen kunne ryste saameget paa Hovedet, de ville; men det er sandt. Jeg er ikke kommen langt i Verden, men jeg forstikker Dem, at det lille Haneffed, jeg er kommen, er jeg kommen ved, at jeg dog i det Fjerne skimtede et Haab om at kunne arbejde mig op fra det uselige, lave Sted, fra hvilket jeg har mit Udspring. Havde man taget dette Haab fra mig, vilde jeg have hørt til dem, der skulle nyde godt af det Lovforslag, der her foreligger. Det er netop dette Haab om engang at komme i Besiddelse af de tabte Borgerrættigheder, der vil anspænde Kræfterne til Selvopholdelse hos de Fattige, men det vil aldeles ikke slappe dem. De, som det skulde slappe, ere Folk, der ere saa slappede, at enhver yderligere Slappelse næsten er en Umulighed; men med Hensyn til dem, der i 5 Aar have viist en saadan Kraft, kan der ikke være Tale

om, at Bestemmelsen ikke bør komme dem tilgode.

C. B. Nimestad: Jeg vil blot gjøre den Bemærkning, at det, der nu blev sagt, er fuldkommen sandt; jeg tror, at det Haab, der vækkes herved, vil stifte Gavn. — Med Hensyn til Nordamerika maa jeg dog gjøre den Bemærkning, at det neppe er dette Forhold, der driver Folk derover; thi ikke Alle de, der gaa til Amerika, ere Fattige eller Forbrydere. Hvoraf kommer det da, at Tusinder og atter Tusinder af Selveiere have solgt deres Gaarde og ere reiste til Amerika?

Kofod: Jeg sagde udtrykkelig, at det var det, der drog Hundredetusinder af Arbeidere derover; de Andre lade jeg reise for deres egen Regning.

Indenrigsministeren: Jeg for mit Bedkommende er ikke istand til at se rettere, end at det Lovforslag der her foreligger, gaar ud paa en ligefrem Forandring af Grundloven. Jeg skjønner ikke rettere, hvorledes man end formulerer det, end at man maa komme ind paa — om end maasse kun gjennem en Slags Fortolkning — at forandre det, som har været Grundlovens Mening. Jeg vil kun sige, at for mit Bedkommende havde jeg fuldt saa gjerne set, at man var gaaet den ligefremme Vej at sige: Vi finde ikke, at dette er et Moment, der har den Betydning, at det bør udelukke Folk fra at have Valgret; thi da vilde, det, jeg væsentlig har at indvende derimod, ikke med Føje kunne siges. Min Indvending imod det er den, at man derved efter min Formening gaar Kommunerne og Kommunernes Selvstyrelse meget nærmere, end det er forsvarligt i Forhold til de gode Gjæringer, man tror berigjennem at kunne opnaa. Hvem har ikke Medfølelse med mangt et Menneske, som ved tidligere Tidens Ugunst kan være sat i den Nødvendighed at maatte ty til Fattigvæsenet? Deri adskille de ærede Herrer Forslagsstillere sig ikke fra Andre, og navnlig — tør jeg sige — adskille de sig ikke deri fra mig, om jeg end finder mig for-